

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/81/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2311203099
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Fedor Benka
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2311203099.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Fedora Benku a sudkýň JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Renáty Gavalcovej v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti L.: G. O., nar. XX.XX.XXXX a K. O., nar. XX.XX.XXXX, obe bytom u matky, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta, deti rodičov: matka - R. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom B., Z. XX, zastúpená JUDr. Ing. Arpádom Barczim, advokátom, Galanta, T. Vansovej 225/3 a otec - V. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom B., F. S. XX, zastúpený: TIMAR & partners, s. r. o., Advokátska kancelária, Šaľa, Štúrova 42, o zmenu výkonu úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, o odvolaní rodičov proti rozsudku Okresného súdu Galanta zo dňa 23. júna 2014, č.k. 13P/43/2011-1018, t a k t o

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvého stupňa zamietol návrh otca na zmenu zverenia maloletých detí s tým, že obaja rodičia sú oprávnení zastupovať a spravovať majetok maloletých detí a súčasne upravil styk otca s maloletými deťmi tak, že otec je oprávnený stýkať sa s maloletými deťmi každý páry vikend v roku v čase od piatka od 16.00 hod. do nedele do 19.00 hod., každú nepárnu stredu v roku v čase od 16.00 hod. do 19.00 hod., počas jarných prázdnin v každom párnom roku v čase od pondelka od 9.00 hod. do stredy do 19.00 hod. a v každom nepárnom roku v čase od štvrtka od 9.00 hod. do nedele do 19.00 hod., počas Veľkonočných prázdnin v každom párnom roku v čase od štvrtka od 9.00 hod. do soboty do 19.00 hod a v každom nepárnom roku v čase od nedele od 9.00 hod. do utorka do 19.00 hod., počas letných prázdnin každý druhý týždeň júlový a augustový v čase od pondelka od 9.00 hod. do nedele do 19.00 hod., počas vianočných prázdnin v každom párnom roku v čase od 24.12. od 9.00 hod. do 25.12. do 9.00 hod. a od 26.12. od 9.00 hod. do 01.01. nasledujúceho roka do 9.00 hod. a v každom nepárnom roku v čase od 25.12. od 9.00 hod. do 26.12 do 9.00 hod. a od 01.01. nasledujúceho roka od 9.00 hod do 06.01. do 19.00 hod., rodičom uložil povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny Galanta, na referáte poradensko-psychologických služieb v trvaní 6 mesiacov v rozsahu 1 hodiny týždenne, výživné na tvorbu úspor u každého z maloletých detí znížil od 01.10.2013 zo sumy 50 eur mesačne na 20 eur mesačne, bežné výživné u každého z maloletých detí znížil od 08.03.2014 zo sumy 250 eur mesačne na 210 eur mesačne a návrh matky na prerušenie konania sa zamietol, čím zmenil rozsudok Okresného súdu Galanta č.k. 5C 193/2009-29 zo dňa 16.12.2009 v časti zastupovania a správy majetku mal. detí, výšky výživného a styku otca s maloletými deťmi. Ďalej súd napadnutým rozsudkom upravil uctáreň súdu, aby 3 dni po právoplatnosti tohto rozsudku preúčtovala sumu 5,53 eur z preddavku zloženého matkou pod položkou D 14 43/11 na rozpočtové prostriedky súdu. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím § 25 ods. 2 a 4, § 26, § 36 ods. 1, § 37 ods. 2, § 62 ods. 1, 2 a 5, § 63 ods. 3, § 74 ods. 1, 2 a 3, § 75 ods. 1 a 2 a § 78 Zákona o rodine, keď považoval za nesporné, že striedavá osobná starostlivosť zo strany rodičov predovšetkým toleranciu, spoločnú vôľu a schopnosť spolu komunikovať a spolupracovať a pritom nezapájať dieťa do svojich vzájomných problémov. Súd by však nemal, v zmysle cit. nálezov, na tento spôsob výchovy rezignovať automaticky, ako zistí, že jeden z rodičov, v našom prípade matka, s týmto spôsobom výchovy nesúhlasí, ak je taký nesúhlas čisto obštrukčný, ničím neodôvodnený a preto oň súd nemôže oprieť svoje rozhodnutie. V danom prípade bolo v priebehu konania rodičom uložené výchovné opatrenie za účelom zlepšenia vzájomnej komunikácie, na ktorom obaja rodičia ochotne participovali, pričom aj prišlo k čiastočnému zlepšeniu, ale nie úplnému odstráneniu nezhôd. O ich aktuálnom negatívnom naladení svedčí aj priebeh a charakter sporu, ktorý sa záverom konania ešte vyostřil a aj keď nedostatok v komunikácii medzi rodičmi môže v niektorých prípadoch napraviť práve nevyhnutnosť aktívnej komunikácie v prípade striedavej osobnej starostlivosti, v tejto veci sa už len rozšírením styku nad rámec ostatnej úpravy skomplikovala atmosféra v rodine, čo malo negatívny dopad na psychické zdravie maloletých detí. Z uvedených dôvodov, aj keď otec záverom zotrval na svojom návrhu na striedavú osobnú starostlivosť, pričom kolízny opatrovník ponechal na zváženie tento spôsob výchovy, vzhľadom k záujmu otca a veku detí, vyskúšať, zároveň však vopred túto formu starostlivosti, v danom prípade odsúdil k zániku. Z uvedených dôvodov súd rozhodol, že deti zostanú v osobnej starostlivosti matky a akýkoľvek návrh otca na zmenu výchovného prostredia maloletých detí zamietol. Z obsahu vykonaného dokazovania mal súd však za to, že je dôvodné rozšíriť styk otca s maloletými deťmi, pričom v širšom rozsahu, než bol upravený ostatným rozhodnutím súdu sa aj aktuálne realizuje. Aj v tejto časti rozhodnutia súd zohľadnil názor a želanie detí, ktoré majú o styk s otcom a jeho pozornosť záujem, o čom svedčí aj aktuálna lekárska správa zo psychologického vyšetrenia maloletej G. O., ktorá aj keby bola náhodným svedkom otcových intímností, nezanechalo to na nej žiadnu traumu, má stále k otcovi pekný vzťah a túži po jeho návrate do rodiny. Z uvedených dôvodov súd rozšíril styk otca s maloletými deťmi tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku, pretože na jeho strane neboli zistené žiadne nedostatky v zabezpečovanej starostlivosti, pričom takéto rozhodnutie je v záujme maloletých detí a aj v záujme vybudovania a následného zachovania súrodeneckých väzieb s novonarodeným bratom V. S.. Maloleté deti pochádzajúce z otcovho vzťahu s matkou sa stále dožadujú jeho pozornosti a je na otcovi, aby vhodne a spravodlivo rozložil svoju pozornosť medzi partnerku a deti pochádzajúce zo vzťahu s bývalou manželkou a už aj súčasnou partnerkou, aby sa predišlo neodôvodnenej žiarlivosti. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že napriek už raz absolvovanej rodinnej terapii, nedostatky vo vzájomnej komunikácii rodičov pretrvávajú, čo má negatívny vplyv na psychické zdravie maloletých detí, a preto uložil obom rodičom, v súlade s návrhom otca, povinnosť podrobiť sa psychologickému poradenstvu v trvaní 6 mesiacov, ktoré sa bude realizovať na Referáte poradensko-psychologických služieb príslušného Úradu práce sociálnych vecí a rodiny, pretože takéto rozhodnutie je v záujme všetkých účastníkov konania. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že od poslednej úpravy výživného nedošlo k zmene pomerov na strane matky, ktorá je od poslednej úpravy výživného v roku 2010, s výnimkou krátkeho obdobia, ktoré bolo prerušené jej práceneschopnosťou, stále nezamestnaná, súd jej však v tomto smere nemal formálne čo vytknúť. Matka je riadne evidovaná, opakovane sa uchádzala na úrade práce o rôznu formu rekvalifikácie, preukázala súdu, že si zamestnanie hľadala aj mimo sprostredkovanie, individuálne. Vzhľadom k dĺžke doby jej nezamestnanosti, množstva ponúk na trhu práce, možnosti vykonávať práce aj mimo pracovného pomeru, cestou agentúr, ktoré v hojnom počte pôsobia aj v mieste jej bydliska, má však matka, podľa názoru súdu, v ktorom smere sa stotožnil s argumentáciou otca, priestor vyvinúť aj väčšie úsilie zvýšiť si životnú úroveň a úroveň svojich detí aj sama, svojim pričinením a nie spoliehať sa dlhodobo na výživné, prípadne pomoc svojich rodičov, ako matka, záverom, pri porovnávaní pomeru svojich príjmov a výdavkov, tvrdila. A to všetko najmä za stavu, že jej zdravotný stav je uspokojivý a deti nie sú už vo veku, že by vyžadovali jej celodennú starostlivosť a ani ich zdravotný stav nie je taký zlý, že by ju, ich zvýšená chorobnosť, znevýhodňovala pri hľadaní si zamestnania. Od poslednej úpravy však prišlo k zmene pomerov na strane otca, tým, že mu pribudla nová vyživovacia povinnosť na maloleté dieťa, ktoré sa narodilo dňa XX.XX.XXXX a z ktorého matkou nie sú manželia a teda otec nemá voči nej vyživovaciu povinnosť. V zmysle citovaných zákonných ustanovení však má voči nej povinnosť primerane jej prispievať na úhradu jej výživy, najdlhšie po dobu dvoch rokov, najneskôr odo dňa pôrodu, a zároveň jej poskytnúť príspevok na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom. Účelom tohto príspevku je jednak kompenzácia straty príjmov nevydatej matky maloletého dieťaťa v dôsledku tehotenstva, pôrodu a následnej starostlivosti o dieťa v útlom veku, ako aj kompenzácia zvýšených výdavkov v súvislosti s tehotenstvom a pôrodom, pričom oprávnenou osobou pre priznanie

tohto príspevku je výlučne nevydatá matka dieťaťa a výška príspevku je daná primeranosťou a má vyrovnávať zníženú životnú úroveň matky v čase tehotenstva a po pôrode s jej životnou úrovňou pred tehotenstvom. Je pravda, že na tunajšom súde sa ohľadne uvedených nárokov partnerky otca a na jej návrh vedie konanie, ktoré nebolo doposiaľ právoplatne skončené, v ktorom sa partnerka otca od neho domáha zaplataenia svojich nákladov, výživy, ako aj výživy maloletého dieťaťa, pričom matka dala návrh na prerušenie tohto konania do jeho právoplatného skončenia. Z vykonaného dokazovania mal však súd za preukázané, že otec a matka jeho novonarodeného dieťaťa spolu žijú v druhovskom pomere a otec dobrovoľne prispieval a aj prispieva na jej výživu a aj výživu ich maloletého dieťaťa. Z uvedených dôvodov súd tohto konanie vyhodnotil ako účelové, oprávnenosť výdavkov otca v tomto konaní riešil, ako predbežnú otázku a návrh na prerušenie konania zamietol. Je nesporné, že partnerka otca bola od augusta 2013 rizikovo tehotná, pred tým však zo zamestnania dosahovala príjem minimálny, pričom zo Sociálnej poisťovne jej počas jej práceneschopnosti bolo vyplácané nemocenské a tak strata na jej príjme počas práceneschopnosti bola v priemernej výške 126 eur mesačne a počas materskej dovolenky 88 eur mesačne. Súd vykonal dokazovanie aj za účelom vyhodnotenia jej nárokov spojených s tehotenstvom a pôrodom, ktoré v predmetnom konaní neboli doposiaľ preukázané a za dôvodné uznal len jednorazové nároky vo výške 186,24 eur v súvislosti s nákupom tehotenského oblečenia, doplnkovej výživy a vitamínov či liekov a výdavky na zdravotnú starostlivosť. Vzhľadom k takmer rovnakým príjmom, výdavkom, majetkovým pomerom a počtu vyživovacích povinností otca a jeho partnerky súd v spravodlivom pomere 1 polovice uznal výdavky otca v tomto konaní. Otec je v súlade s týmto záverom súdu povinný prispievať na výživu svojej partnerky od augusta 2013 do februára 2014 vo výške 63 eur mesačne ($126 \text{ eur} / 2 = 63 \text{ eur}$) a od februára 2014 vo výške 44 eur mesačne ($88 \text{ eur} / 2 = 44 \text{ eur}$) a mal povinnosť zaplatiť jednorazovo jej výdavky v súvislosti s tehotenstvom a pôrodom vo výške 93,12 eur ($186,24 \text{ eur} / 2 = 93,12 \text{ eur}$). Výdavky na tzv. výbavičku mal. dieťaťa sa v rámci toho príspevku nezohľadňujú a preto tieto súd zohľadnil pri určovaní vyživovacej povinnosti otca, ktoré uznal ako oprávnené vynaložené v celkovej výške 448,70 eur a ktoré v rovnakom pomere na otca pripadajú vo výške 224,35 eur. Pretože tieto boli vynaložené prevažne v období, keď partnerka otca bola už na materskej dovolenke, s vyšším príjmom, pričom na ich úhradu je od štátu vyplácaný aj príspevok pri narodení dieťaťa, súd ich nezohľadnil. V inom smere k zmene pomerov na strane otca neprišlo, pretože u otca neprišlo zníženiu jeho legálne dosahovaného príjmu zo zamestnania. Otec je stále zamestnaný u totožného zamestnávateľa a príjem rovnako dosahuje len minimálny, pričom aj keď sa u zamestnávateľa otca objem celkových vyplatených finančných prostriedkov, titulom miezd znižoval, príjem otca sa naopak so zvyšovaním minimálnej mzdy zvyšoval. Matka v priebehu konania argumentovala, že otec mimo toho príjmu, má od svojho zamestnávateľa aj iné príjmy, tak, ako mala o tom vedomosť počas trvania manželstva, ktoré skutočnosti však neboli vykonaným dokazovaním preukázané. Otec nepoprel, že v uvedenom období mal aj iné príjmy, namietal však, že teraz má len príjmy od zamestnávateľa a žije z úspor, z príjmu titulom vyporiadania BSM alebo pomoci od rodičov. Je nesporné, že otec na svoj účet pravidelne vkladá na dorovnanie pomeru príjmov a výdavkov sumu cca 500 eur mesačne, pričom v rozhodnom období pri ostatnej úprave výživného to bolo cca 1.300 eur mesačne. Z tohto účtu otec pritom platí len pravidelné výdavky na bývanie, poisťky a výživné a nie platby na svoju bežnú výživu, nákup drogerie, odevov a obuvi a bežných služieb atď., pričom iné účty otec nemá. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že obaja rodičia mali skutočne úspory z čias trvania manželstva, ktoré matka spotrebovala pri rekonštrukcii bytu, svoj byt však rekonštruoval aj otec, ktorá rekonštrukcia si vyžiadala finančné prostriedky, pričom titulom vyporiadania BSM nijaké finančné prostriedky otec nenadobudol, naopak, bol povinný matke vyplatiť, a preto súd tieto jeho tvrdenia ako tendenčné a účelové, neuznal. Majetkové pomery oboch rodičov sú v zásade rovnaké a od rozvodu sa nezmenili. Otec nevlastní žiadne ďalšie nehnuteľnosti, nemá vedné žiadne účty v bankách, na ktorých by sa nachádzal väčší objem finančných prostriedkov, ani osobné motorové vozidlo. Vlastní len poľovné zbrane, ktorých zostatková hodnota zisťovaná súdom nebola sporná a zásadným spôsobom nezvyšuje životnú úroveň. Súd na návrh matky vykonal rozsiahle dokazovanie na preukázanie skutočnej životnej úrovne, ktorú matka opakovane spochybňovala. Z takto vykonaného dokazovania prišiel súd k záveru, že otec nežije výlučne z príjmu z pracovného pomeru, avšak nič nenasvedčuje tomu, že by jeho životná úroveň bola podstatne vyššia než bola pri poslednej úprave výživného. Pretože otcovi pribudla vyživovacia povinnosť voči maloletému dieťaťu, ktoré sa narodilo z dlhodobého vzťahu a nie teda neuvážene a nezodpovedne, pričom aj ono má nárok na rovnakú životnú úroveň, ako jeho dva súrodenci z otcovej strany, ktorá mu len zo strany matky nemôže byť zabezpečená, pričom aj voči nej má otec morálne, ale aj zákonné povinnosti. Súd preto návrhu otca čiastočne vyhovel a odo dňa podania návrhu na zníženie výživného, kedy už boli zmenené pomery znížil výživné, prioritne z tvorby úspor, o rozdiel na príjme družky, čo predstavuje u každého dieťaťa približne 30 eur mesačne, z 50 eur mesačne na 30 eur mesačne a dňom

narodenia maloletého V. S. aj bežné výživné každého z maloletých detí z 250 eur na 210 eur mesačne, ktoré zohľadňuje návrh partnerky otca v konaní sp. zn. 10 C 331/2013, jej zvýšený príjem a potreby maloletého dieťaťa. Výživné na tvorbu úspor maloletých detí ponechal v nižšej výške, aby ostal priestor otcovi sporiť prostriedky v rovnakej výške aj svojmu novonarodenému synovi a rozdiel poskytnúť na bežnú výživu toho dieťaťa. V zásade zníženie výživného nie je v záujme maloletých detí, v tomto smere sa súd stotožnil s vyjadrením kolízneho opatrovníka, ale takto znížené výživné, podľa názoru súdu ich výživu a životnú úroveň radikálne neohrozí, pričom aj keď na ich strane prišlo k zmene, pretože sú obe staršie o 4 roky, maloletá G. O. má XX rokov, pričom v čase poslednej úpravy mala X rokov, nechodí už na základnú školu, ale na 8 ročné gymnázium a maloletý K. O. má X. rokov, pričom mal X rokov, a kým predtým chodil do materskej školy, teraz chodí na základnú školu, kam dochádza a s výkonom školskej dochádzky má spojené zvýšené výdavky, ich zdravotný stav detí sa v porovnaní z časom poslednej úpravy zlepšil, deti nemajú zvýšenú chorobnosť, pravidelne užívajú len probiotiká a K. lieky odporúčane neurológom, rozsah a nároky ich mimoškolskej činnosti sú v zásade rovnaké, pričom matka súdu predložila veľké množstvo pokladničných dokladov týkajúcich sa bežných potrieb maloletých detí, ale ich mimoriadne výdavky, niektoré až nadštandardné nepreukázala, resp. preukázala len čiastočne. Výživné na obe maloleté deti súd ponechal v rovnakej výške, pretože maloletý K. O., aj keď je mladší, má vyššie výdavky než primerané jeho veku. Tunajší súd uznesením č.k. 13P/43/2011-834 zo dňa 09.05.2014 priznal Slovenskej sporiteľni a.s. náhradu vecných nákladov vo výške 5,53 eur, ktoré sa majú v zmysle tohto uznesenia poukázať z rozpočtových prostriedkov súdu. Pretože na preddavkoch matkou zložených je stále suma vo výške 72,68 eur, súd prikázal preúčtovať priznanú sumu z preddavkov matky na rozpočet, pretože dôkaz súd vykonával na jej návrh. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na §146 ods.1 písm. a) O.s.p., keď žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak sa konanie mohlo začať aj bez návrhu.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa v časti zníženia bežného výživného a v časti tvorby úspor podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletých detí, ktorý navrhol rozsudok v napadnutých častiach zmeniť a výživné znížiť od 08.03.2014 u maloletej G. na sumu 120 eur mesačne a u maloletého K. na sumu 80 eur mesačne a jeho povinnosť v podobe tvorby úspor zrušiť v celom rozsahu. Podľa jeho názoru sa súd prvého stupňa dostatočne nevyporiadal s jeho návrhom na zníženie výživného. Napriek tomu, že sa súčasne stotožnil s jeho argumentáciou, že nie je na mieste, aby sa matka pri výžive maloletých detí spoliehala iba na výživné od neho alebo na pomoc svojich rodičov, nakoľko táto je schopná sa zamestnať a zvýšiť svoju životnú úroveň a súčasne aj životnú úroveň svojich detí. Rovnako súd prvého stupňa nemal za preukázané matkou vyčíslené výdavky na maloleté deti. Poukázal na to, že prvostupňový súd konštatoval, že v inom smere k zmene pomerov na jeho strane nedošlo, keď nebolo v konaní preukázané, že by dosahoval iné príjmy tak, ako to tvrdí matka a súd sa stotožnil s jeho tvrdením, že je zrejme, že obaja rodičia majú úspory, z ktorých žijú. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že má len jeden byt, auto nevlastní a dosahuje príjem od toho istého zamestnávateľa v minimálnej výške. Podľa jeho názoru sa však pri znížení výživného dostatočne nevyporiadal s potencionálnymi príjmami matky, ktorá je dobrovoľne nezamestnaná už od roku 2008 a teda sama dobrovoľne znemožňuje zvýšenie životnej úrovne maloletých detí, keď sa spolieha iba na nadštandardné výživné hradené z jeho strany, ktoré však bolo určované za iných okolností a v inom čase. Rovnako je nesporné, že maloleté deti sú zdravé, netrpia žiadnymi vážnymi chorobami, pre ktoré by bolo potrebné zabezpečovať ich celodennú starostlivosť, deti chodia riadne do školy a teda matka má priestor minimálne v rozsahu 6-8 hodín denne nájsť si prácu alebo sa zamestnať aspoň na dohodu o vykonaní práce. Súd sa však nezaoberal pri znížení výživného otázkou zmeny pomerov na strane maloletých detí, ktorá bude daná zvyšovaním ich veku, a teda aj po znížení výživného nie je priestor na jeho prípadné zvyšovanie.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podala v zákonnej lehote odvolanie matka maloletých detí, ktorá navrhla napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, prípadne napadnutý rozsudok zmeniť a ponechať pôvodný rozsah styku s maloletými deťmi, ako aj pôvodnú výšku výživného v súlade s rozvodovým rozsudkom. Podľa jej názoru je napadnuté rozhodnutie súdu založené na nedostatočnom zistení skutkového stavu o príjmových pomeroch a možnostiach otca, o jeho majetkových pomeroch a jeho životnej úrovni, na uplatnených dôkazoch, ktoré súd nevykonal a na vykonaní sa uzniesol a napriek tomu ich nevykonal, či súd nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy, nemal svoje rozhodnutie podložené relevantnými dôkazmi a výpovede svedkov hodnotil tendenčne a dospel k nesprávnym skutkovým a právnym zisteniam. Poukázala na to, že maloletá G. vo svojej výpovedi pred súdom vypovedala, že terajší rozsah styku s otcom jej vyhovuje a tento by nemenila. Z vyjadrenia K. z Centra pedagogicko-psychologickej poradne v Šali súd zistil, že K. u otca spať nechce, chce byť doma. V

tomto vyjadrení maloletá G. uviedla, že keď má ísť k otcovi, vždy ju bolí žalúdok a otec na mamu škaredo nadáva. Namietla, že súd na jednej strane v odôvodnení rozsudku odmieta závery znaleckého posudku z dôvodu jeho časovej neaktuálnosti, na druhej strane sa ale na tento posudok spolieha. Uviedla, že súd vo svojom rozhodnutí o rozsahu styku otca s maloletými deťmi presiahol aj doporučený rozsah styku na tri dni v dvojtýždňovom intervale, keď tento ustanovil nad znalcom odporučený rozsah, kde toto rozhodnutie súdu je v skutočnosti nepravou striedavou osobnou starostlivosťou s priznaním výživného pre povinného otca. Poukázala na to, že maloletá G. bola svedkom opakovaného nedbanlivého prístupu otca a jeho priateľky k výchove jeho detí, keď opakovane umožnili zhladnutie ich pohlavného styku maloletou G., a to v dobe bežného poobedňajšieho času v kuchyni v prítomnosti oboch maloletých v byte otca. Zmenou režimu styku otca s maloletými deťmi rozhodnutím súdu v predmetnom konaní by sa zaužívaný režim pre maloletého K. vo veľkom rozsahu zmenil, nemal by pokojné prostredie pre vývoj a učenie, pretože u otca je novo narodené dieťa, ktoré prináša do rodiny značne rušivé prostredie a významnú zmenu v režime domácnosti otca. Uviedla, že súd síce formálne zamietol striedavú osobnú starostlivosť, ale v skutočnosti ju nariadil v pomere 1:2 alebo v prísnejšom hodnotení v pomere 1:1 so znížením výživného na 2x210 eur (výživné) a 20 eur (tezauračné). Pri tomto určení nebral do úvahy záujem maloletých detí prezentovaný a vyjadrený aj kolíznou opatrovníčkou, ktorá jednoznačne vyjadrila nesúhlas so znížením výšky výživného a na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam.

K odvolaniu matky maloletých detí sa písomne vyjadril otec detí, ktorý tvrdenia obsiahnuté v odvolaní matky považoval za účelové a tendenčné, ktorých účelom je výlučne dosiahnuť stav obmedzeného styku s maloletými deťmi a nadštandardného výživného bez potreby matky podieľať sa na reálnom zabezpečovaní výživy maloletých detí tak, ako tomu bolo pred rozhodnutím súdu prvého stupňa.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podali včas oprávnené osoby - účastníci konania (§ 201 a § 204 ods. 1 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 212 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 81 ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie rodičov nie je dôvodné, pretože napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny.

Predmetom konania vedeného na súde prvého stupňa pod sp. zn. 13P/43/2011 je zmena úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej G. O., nar. XX.XX.XXXX a k maloletému K. O., nar. XX.XX.XXXX.

Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvého stupňa zamietol návrh otca na zmenu zverenia maloletých detí s tým, že obaja rodičia sú oprávnení zastupovať a spravovať majetok maloletých detí a súčasne upravil styk otca s maloletými deťmi tak, že otec je oprávnený stýkať sa s maloletými deťmi každý páryny víkend v roku v čase od piatka od 16.00 hod. do nedele do 19.00 hod., každú nepárnu stredu v roku v čase od 16.00 hod. do 19.00 hod., počas jarných prázdnin v každom párnom roku v čase od pondelka od 9.00 hod. do stredy do 19.00 hod. a v každom nepárnom roku v čase od štvrtka od 9.00 hod. do nedele do 19.00 hod., počas Veľkonočných prázdnin v každom párnom roku v čase od štvrtka od 9.00 hod. do soboty do 19.00 hod. a v každom nepárnom roku v čase od nedele od 9.00 hod. do utorka do 19.00 hod., počas letných prázdnin každý druhý týždeň júlový a augustový v čase od pondelka od 9.00 hod. do nedele do 19.00 hod., počas vianočných prázdnin v každom párnom roku v čase od 24.12. od 9.00 hod. do 25.12. do 9.00 hod. a od 26.12. od 9.00 hod. do 01.01. nasledujúceho roka do 9.00 hod. a v každom nepárnom roku v čase od 25.12. od 9.00 hod. do 26.12. do 9.00 hod. a od 01.01. nasledujúceho roka od 9.00 hod. do 06.01. do 19.00 hod., rodičom uložil povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny Galanta, na referáte poradensko-psychologických služieb v trvaní 6 mesiacov v rozsahu 1 hodiny týždenne, výživné na tvorbu úspor u každého z maloletých detí znížil od 01.10.2013 zo sumy 50 eur mesačne na 20 eur mesačne, bežné výživné u každého z maloletých detí znížil od 08.03.2014 zo sumy 250 eur mesačne na 210 eur mesačne a návrh matky na prerušenie konania sa zamietol, čím zmenil rozsudok Okresného súdu Galanta č.k. 5C 193/2009-29 zo dňa 16.12.2009 v časti zastupovania a správy majetku mal. detí, výšky výživného a styku otca s maloletými deťmi. Ďalej súd napadnutým rozsudkom upravil uctáreň súdu, aby 3 dni po právoplatnosti tohto rozsudku preúčtovala sumu 5,53 eur z preddavku zloženého matkou pod položkou D 14 43/11 na rozpočtové prostriedky súdu. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Odvolačný súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu potrebnom pre vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil.

Odvolačný súd sa v celom rozsahu stotožňuje so skutkovými zisteniami a právnymi závermi súdu prvého stupňa obsiahnutými v odôvodnení napadnutého rozsudku, pričom v podrobnostiach na ne odkazuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Súd prvého stupňa v súlade s § 132 O.s.p. vyhodnotil dôkazy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, starostlivo prihliadol na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci, v dôsledku čoho je odôvodnenie rozsudku presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje. Konajúci súd sa dôsledne vysporiadal s námietkami rodičov uplatnenými v ich odvolaní, ktoré tvorili aj ich obranu už v priebehu konania na súde prvého stupňa a títo ani v odvolaní neuviedli žiadne relevantné skutočnosti, ktoré by mali mať za následok iné rozhodnutie súdu.

Styk rodiča s maloletými deťmi sa uskutočňuje predovšetkým v záujme dieťaťa a jeho účelom je najvhodnejším spôsobom a čo v najväčšej miere znižovať nepriaznivé dôsledky narušených vzťahov medzi rodičmi, ktoré často majú mimoriadne nepriaznivý dopad na celkový psychický stav dieťaťa a jeho citovú výchovu. Styk rodiča s maloletým dieťaťom má zaistiť v čo najväčšej miere vytváranie a udržiavanie rodičovského vzťahu a upevňovanie citového puta k obojom rodičom, aby dieťa pokiaľ možno v minimálnej miere pociťovalo výchovu v neúplnej rodine. K splneniu tohto cieľa by mali obaja rodičia prispievať a snažiť sa o vytvorenie priaznivých podmienok bez ohľadu na existenciu rozporov medzi nimi. V tejto súvislosti nemožno opomenúť ani to, že záujem na vytvorení dobrých citových vzťahov medzi dieťaťom a rodičom, ktorému nebolo dieťa zverené do výchovy, je daný aj tým, že tento citový vzťah v prípade neočakávaných životných udalostí umožní nahradiť výchovu týmto rodičom. Pri rešpektovaní všetkých vyššie uvedených prirodzených potrieb dieťaťa treba však v každom prípade posúdiť aj schopnosť rodiča na výchovu dieťaťa, a tomuto prispôbiť úpravu styku. Na strane rodičov však ich schopnosť vo výchove možno posudzovať vo vzťahu na ich postoj k rodine, k dieťaťu a ich osobné danosti. Iba mimoriadne, ak je to potrebné v záujme zdravia dieťaťa, súd styk dieťaťa s rodičom obmedzí, alebo ho i zakáže. Spoločná úvaha o tom, či je styk rodiča, ktorý nemá dieťa vo svojej výchove, s maloletým dieťaťom, na prospech dieťaťa a ďalej, aká úprava tohto styku zodpovedá v konkrétnom prípade najlepšiemu záujmu dieťaťa a pomerom oboch rodičov, je podmienená náležitým zistením skutkového stavu veci. Iba v takomto prípade možno totiž zhodnotiť niektoré okolnosti, týkajúce sa maloletého dieťaťa a niektoré skutočnosti, týkajúce sa rodičov. Ide predovšetkým o zhodnotenie veku a zdravotného stavu maloletého dieťaťa, jeho citového vzťahu k rodičovi, ktorý ho nemá vo svojej výchove, denného režimu maloletého dieťaťa, osobných a rodinných pomerov rodičov, vzájomný vzťah rodičov a ich časové a hospodárske možnosti. Frekvencia styku potom závisí od záujmu aj potrieb dieťaťa, od jeho časových možností, od vplyvu akým rodičia pôsobia na dieťa a jeho duševný stav, od ich možností a schopností starať sa o dieťa tak, aby bol styk s nimi na prospech dieťaťa.

Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností musí prihliadať predovšetkým na záujem maloletého dieťaťa a to najmä na jeho citové väzby a vývinové potreby a stabilitu budúceho výchovného prostredia. Pritom musí byť rešpektované právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom. Súdom teda musí dbať na to, aby sa zabezpečili čo najpriaznivejšie podmienky pre zdarný vývoj dieťaťa, pritom musí zohľadniť aj bytové pomery, zamestnanie, pracovný čas, zdravotný stav, charakterové a morálne vlastnosti rodiča, ktorému dieťa zveruje počas času styku, aby bola zabezpečená riadna starostlivosť a výchova maloletého u neho a tak isto musí brať do úvahy i vek a zdravotný stav dieťaťa, jeho dochádzku do školy, denný režim a podobne.

Podľa názoru odvolacieho súdu je súdom prvého stupňa určený rozsah styku v záujme maloletých detí zohľadňujúci vytváranie a udržiavanie rodičovského vzťahu a upevňovanie citového puta maloletých detí k obojom rodičom, pričom správne posúdil a zohľadnil i schopnosť otca na výchovu maloletých detí.

Správnym bol postup súdu prvého stupňa v časti rozhodovania o výživnom, ktorý porovnal pomery a okolnosti, z ktorých sa vychádzalo pri ostatnej úprave výživného, s pomermi a okolnosťami v čase nového rozhodovania, na základe čoho dospel k správnejmu záveru, že došlo k podstatnej zmene

pomerov, ktorá odôvodňuje zmenu predchádzajúceho rozhodnutia. Súd prvého stupňa sa vypořiadal so všetkými podstatnými námietkami rodičov detí a vzhľadom na to, že títo ani v odvolacom konaní neuviedli žiadne podstatné skutočnosti, na ktoré by bolo potrebné prihliadnuť, odvolací súd poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O.s.p. z dôvodu vecnej správnosti potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ktoré sa mohlo začať i bez návrhu.

Senát krajského súdu uvedený rozsudok prijal pomerom hlasov 3 : 0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.